

מֵאֲמָרֵי
הַתְּפִלָּה
וְהַשְּׁבַח

מְלוֹקָטִים מִסֵּפֶר
הַזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ
עִם הַפִּירוּשׁ הַנִּפְלֵא
מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

81

בית
הזוהר
מתוק מדבש

הספיקו
החנות
החדשה
בירושלים

מופץ בעשרות אלפי עותקים לזיכוי הרבים - ימי החנוכה המאירים תשפ"ד

בעזרת השם יתברך

מאמרי

הַתְּפִלָּה וְהַשְּׁבִיחַ

מלוקמים מספר

הַזְהָר הַקָּדוֹשׁ

מהתנא האלקי

רבי שמעון בר יוחאי ז"ע

עם הפירוש הנפלא

מְתוֹק מְדַבֵּשׁ

מאת הגה"ק המקובל רבי דניאל פריש זצוקל"ה

מופץ בעשרות אלפי עותקים לזיכוי הרבים
ימי החנוכה המאירים תשפ"ד

רנה זו תפלה

רבותינו ז"ל במס' ברכות (לא ע"א) דרשו את מאמר הכתוב שבספר מלכים (א - ה, כח) בתפלת **שלמה** ע"ה כשבנה את בית המקדש, באופן זה: **לשמע אל הרנה ואל התפלה, רנה זו תפלה, תפלה זו בקשה, ופרש"י**, רנה זו **תפלה של שבה**, בקשה, שאלת צרכיו, ולעיל שם בברייתא איתא: אין עומדין להתפלל לא מתוך עצבות כו', אלא מתוך **שמחה של מצוה**, ופרש"י כגון דברי תחנונים של תורה כגון סמוך לגאולת מצרים, או סמוך לתהלה לדוד שהוא שבת של תחנונים כגון **רצון יראיו יעשה** וכו', וברבינו יונה שם איתא: מותר לשמוח - בתפלה - כדי שיתקן אבריו שיהיו ראויים לעבודת הבורא... **שמחה של מצוה היא כיון שעל ידה באה העבודה**, שהרי מצונו גם **שעל ידי השמחה היתה השכינה שורה** דכתיב ועתה קחו לי מנגן, וכך אמנם נפסקה הלכה בשולחן ערוך (או"ח סימן צג, סעיף ב).

וכיתרון המעלה שבמדה זו העלה בספר **ארחות צדיקים** (שער השמחה) בהאי לישנא: **ובעת שיעשה המצוות ישמח בלבו על שזכה להיות עבד למלך עליון... וכל העושה המצוות בשמחה יש לו שכר אלף ידות** ממי שהמצוות עליו למשא, אברהם ודוד כל היום כולו היו עוסקים בתורה ומפארים ומשבחים בשירות ותשבחות להקב"ה **להרים קול בשמחה, ואז מצליח בכל דרכיו**, וטוב טעמיו, ושולח הקב"ה רוח הקודש בקרבו, **ולבו שמח ומתמלא אהבת הקב"ה...** תפארת הנשמה שתתפאר בתפארת השמחה אשר תשמח באלה"ם... ויערב אור חמדתה ליוצרה באהבת השוקת חשק תאות עליון.

ומה נורא מאד תחינה עיניו בדברי אור העולם רבינו **האריז"ל** בריש ספר שער הכוונות על ענין התפלה בשמחה: **אסור לאדם להתפלל תפלתו בעצבון** ואם נעשה כן אין נפשו יכול לקבל האור העליון הנמשך עליו **בעת התפלה... נמשך לו נזק נפלא גדול על ידי עצבותו** - בתפלה - אבל צריך להראות לפניו יתברך הכנעה גדולה באימה ויראה, **אמנם תהיה בשמחה יתירה**, ואם משמשו **בעצבות עבודתו נמאסת לפניו**, וכמעט שעיקר המעלה להשלמת והשגת רוח הקודש תלויה בדבר זה.

ונחתום בדברי מרן אלה"י **הבעש"ט** הק' זי"ע בין האזהרות הידועות שבספר צוואת הריב"ש (אות קו-ה): **התפלה כשהיא בשמחה גדולה** בוודאי יותר **השוב ומקובל לפניו יתברך...** ומשל על זה כשעני שואל ומבקש ומתחנן לפני המלך [בשר ודם] בבכיה גדולה, אף על פי כן אין נותנים לו אלא דבר מה, אבל כשהשר **מסדר לפני המלך שבה המלך בשמחה גדולה**, ומתוך זה מבקש גם בקשתו או **נותן לו המלך מתנה מרובה מאד** כמו שנותנים לשררות. ובהמשך שם העלה: יחשוב כשמתפלל שבאותיות - התפלה - מתלבש השי"ת... ואמר בלבו מלך גדול כזה אני עושה לו מלבוש, **ראוי לי לעשות בשמחה.**

מעתה כאשר זקוקים אנו לרחמי שמים והזמן גרמא לכך בחודש זה בפרוס יומין דחנוכה הבאים עלינו לטובה, שהשי"ת עמד לישראל בעת צרתם ונתקדש שם שמים על ידם בהמשכת תשועה גדולה ופורקן בדרכי נסים ונפלאות, נעתיר **בתפלה בשמחה** ליוצרינו ית"ש שכבימים ההם כן בזמן הזה נוכה כולנו יחד לראות בשוב ה' שבות עמו בישועה ונחמה בגשמיות ורוחניות ובהצלת שארית ישראל מכל צרה וצוקה במהרה, ומה נוכה להודות ולהלל לשמו הגדול על נסי נפלאותיו וישועתיו הגדולות אנס"ו.

פרוס יומין דחנוכה תשפ"ד

מכון מתוק מדבש

אֶפֶן הַבְּקִשָּׁה עַל יְדֵי שִׁיר וְשִׁבְחָ לָהּ
 וּשְׂאֵלְתָא דְאִית לְבַר נָשׁ לְשֵׁאלָא מִמַּאֲרִיָּה, הֵן מְסוּדְרוֹת בְּתִשְׁעַ
 גּוֹנִי: אִית בְּאֶלְפָא בִּיתָא.

וְאִית בְּאֶדְפֵר מְכִילוּהֵי דְקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, (שמות לד ו) רַחוּם וְחַנוּן
 וְגו' [וכו'].

אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוֹשְׁבַחְתֵּי דְאִית בְּהוּן קְבֵלָה אֲמִיתִית.

מֵתוּק מִדְּבַשׁ

מִאֲמַר "אֶפֶן הַבְּקִשָּׁה עַל יְדֵי שִׁיר וְשִׁבְחָ לָהּ" בּו יְפוּרֶשׁ שִׁישׁ אַחַד
 מִתְּשַׁעָה אוֹפְנֵי הַתְּפִלָּה וְהַבְּקִשָּׁה שֶׁהוּא דוֹקָא עַל יְדֵי נְתִינַת שִׁיר וְשִׁבְחָ
 לַהֲשִׁיית עַל הַטּוֹבָה וּבִכְךָ יִבְקֶשׁ מִה' אֶת מוֹשָׁאֲלוֹ, וְהֵינּוּ שִׁיכוּיָן בְּדַבְּרֵי
 הַהוֹדָאָה הַמְּקוּבְּלִים בְּיִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי זֶה יוֹכַח שֶׁתִּמְלֵא בְּקִשְׁתּוֹ.

(מקור המאמר מהר פרשת תמוז דף קע"א, וצילוינו כרך ז עמ' מל-מלא)

<p>הוּא וְיֵשׁ תְּפִלָּה הַמְּסוּדְרַת בְּהוֹנְפֵרַת מִדּוֹתֵי שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהֵם רַחוּם וְחַנוּן וְגו' דֵּהֵינּוּ שֶׁלֹּשׁ עֲשָׂרָה מִדּוֹת הַרְחָמִים שְׁמֻנְפִירִים מִיַּד אַחַר תְּפִלַּת הָעֲמִידָה שְׂאֵז הִיא עַת רְצוֹן [וכו'].</p> <p>אִית בְּשִׁירֵי וּבְתוֹשְׁבַחְתֵּי וְיֵשׁ תְּפִלָּה הַמְּסוּדְרַת בְּשִׁירוֹת וְתוֹשְׁבַחוֹת דְּאִית בְּהוּן קְבֵלָה אֲמִיתִית שִׁישׁ בְּהֵם קְבֵלָה אֲמִיתִית, וְצִרִיף לְכוּן בְּהֵם.</p>	<p>וּשְׂאֵלְתָא דְאִית לְבַר נָשׁ לְשֵׁאלָא הַשְּׂאֵלוֹת וְהַבְּקִשׁוֹת שִׁישׁ לְאֶדָם לְשֵׁאוֹל וּלְבִקֶשׁ הֵן מְסוּדְרוֹת הוּא, הֵן מְסוּדְרוֹת בְּתִשְׁעָה גּוֹנִי הֵם מְסוּדְרוֹת בְּתִשְׁעָה אֶפְנִים, א. אִית בְּאֶלְפָא בִּיתָא יֵשׁ תְּפִלָּה הַמְּסוּדְרַת בְּסוּדֵר א' ב', כְּגוֹן מְזֻמּוֹר כ"ה לְדוֹר אֶלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֲשָׂא. וְאִית בְּאֶדְפֵר מְכִילוּהֵי דְקִדְשָׁא בְּרִיף</p>
--	--

הַמְשִׁיבַח לְקוֹנוֹ בְּרֵאיוֹי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה כה ב) יהו"ה אלה"י אתה ארוממך אודה שמך פי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן, כמה אית לון לבני נשא לאסתפלא ביקרא דקדשא בריך הוא ולשבחא ליקריה, בגין דכל מאן דינדע לשבחא למאריה פדקא יאות, קדשא בריך הוא עביד ליה רעותיה, ולא עוד אלא דאסגי ברכאן לעילא ותתא.

מתוק מדבש

מאמר "הַמְשִׁיבַח לְקוֹנוֹ בְּרֵאיוֹי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ" מבואר בו דבר חשיבות ההתבוננות ביריעת כבודו של השי"ת ועל ידי זה לשבחו כראוי על כל הטוב, ובכך זוכה להיות חביב למעלה והקב"ה עושה לו רצונו.

(מקור המאמר זוהר פרשת נח דף עג ע"א, וציטוריו כרך 3 עמ' קס-קסא)

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר מַה שְּׁפָתוֹב ה' אלה"י אתה, ארוממך אודה שמך פי עשית פלא עצות מרחוק אמונה אומן רצונו לומר כי בפסוק זה שבח הנביא על סדר המדות, ואמר כמה אית לון לבני נשא לאסתפלא ביקרא דקדשא בריך הוא ולשבחא ליקריה כמה יש להם לבני אדם להסתפל ולהשתדל בכל מאמצי כחם לדעת את כבודו של הקדוש ברוך הוא, ואיך לסדר שִׁבְחֵי בְּמִלִּים הַרְאִיּוֹת לְשִׁבְחָ לְכַבְּדוֹ, בְּגִין דְּכָל מֵאן דִּינְדַע לְשִׁבְחָ לְמֵאֲרִיָּה פְּדִקָּא יֵאוּת קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד לִיהַ רְעוּתִיָּה לְפִי שְׁכָל מִי שִׂידַע לְשִׁבְחָ לְקוֹנוֹ בְּרֵאיוֹי עַל סֵדֵר הַמְּדוּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאִסְגִּי בְּרִכָּאן לְעִילָא וְתַתָּא וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁהוּא מְרַבֵּה בְּרִכּוֹת לְמַעְלָה וְלְמַטָּה, לְפִי שְׁמַמְשִׁיף אוֹתָם מִמְּקוֹר הַבְּרִכּוֹת.

ספר התפלה והשבח תוהר ה

וְעַל דָּא מֵאן דִּידַע לְשַׁבְּחָא לִיהּ לְמַאֲרִיָּה וְלִיְחֻדָּא שְׁמִיָּה, חֲבִיב
הוּא לְעֵילָא וְחֲמִיד לְתַתָּא, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בֵּיהּ
(נ"א ביקריה), וְעֵלְיָה כְּתִיב (ס ט ז) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

רוממות התפלה מתוך שמחה

רְבִי יוֹסֵי פֶתַח וְאָמַר, (ס ז י) עֲבָדוּ אֶת יְהו"ה בִּירְאָה וְגִילוּ
בְּרַעְדָּה, וְכָתִיב (ט פ ט) עֲבָדוּ אֶת יְהו"ה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו

מתוך מדבש

וְעַל דָּא מֵאן דִּידַע לְשַׁבְּחָא לִיהּ לְמַאֲרִיָּה וְלִיְחֻדָּא שְׁמִיָּה וְעַל
כֵּן מִי שִׂידַע לְשַׁבַּח לְקוֹנוֹ וְלִיְחֻדָּא אֶת
שְׁמוֹ הֵינְנוּ לְגֵרוֹם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ, חֲבִיב הוּא לְעֵילָא
חֲבִיב הוּא לְמַעְלָה, כִּי הוּא כְּבֵן בֵּית
הַיּוֹדֵעַ תְּקוּנֵי הַבַּיִת וּמוֹסְרֵים לוֹ מִפְתָּחוֹת
הָאוֹצְרוֹת, וְחֲמִיד לְתַתָּא וְהוּא נְחֻמֵּד
לְמִשָּׁה בֵּין בְּנֵי אָדָם כִּי הַפֶּל מִפִּירִים

בוּ שְׁהוּא כְּבֵן הַמִּתְחַשָּׂא לְפָנֵי אָבִיו
וְעוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מְשַׁתַּבַּח בֵּיהּ וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁתַּבַּח בּוֹ כְּפַמְלִיאָא שֶׁל מַעְלָה, וְעֵלְיָה
כְּתִיב, וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אֲתָה לְפִי
שְׂאֵתָה עַבְדִּי הַנְּאֻמָּן, יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּךָ אֶתְפָּאֵר לְכֵן אֲתָה חֲשׂוֹב לְפָנֵי
כָּל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אֶתְפָּאֵר בְּךָ כְּמוֹ
בְּכָלִים.

מאמר "רוממות התפלה מתוך שמחה" יבואר בו ענין הצורך
שבתפלה שתהא מתוך שמחת הלב דייקא, והיא בבחינת עיקר העבודה
הרצויה לפני המקום, והיינו כשמראה השמחה בעבודתו זו.

(מקור המאמר ספר פרשת וימי דף רכט ע"ג, וציטווינו כרך ד עמ' טקמ-טקמג)

רְבִי יוֹסֵי פֶתַח וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה לְהֵיוֹת בִּירְאָה, וְכָתִיב עֲבָדוּ אֶת יְהו"ה
שְׂפֹתוֹב עֲבָדוּ אֶת יְהו"ה בִּירְאָה בְּשִׂמְחָה בָּאוּ לְפָנָיו בְּרִנְנָה הֲרִי
וְגִילוּ בְּרַעְדָּה הֲרִי שְׁהַעְבֹּדָה צְרִיכָה שְׁהַעְבֹּדָה צְרִיכָה לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְרִנְנָה,

ברננה, תא חזי, כל בר נש דאתי למפלח ליה לקדשא בריה
הוא, בצפרא ובפניא בעי למפלח ליה לקדשא בריה הוא.

בצפרא כד סליק נהורא, ואתערוותא דסטר ימינא אתער בעלמא,
כדין בעי בר נש לאתקשרא בימינא דקדשא בריה הוא,
ולמפלח קמיה בפולחנא דצלותא, בגין דצלותא אחסין תוקפא
לעילא, ואמשיף ברכאן מעומקא עלאה לכלהו עלמין, ומתמן
אמשיף ברכאן לתתאי, ואשתכחו עלאין ותתאין מתברכאן בההוא
פולחנא דצלותא.

מתוק מדבש

ומקדים ואמר תא חזי כל בר נש
דאתי למפלח ליה לקדשא בריה
הוא בא וראה כל אדם שבא לעבוד
להקדוש ברוך הוא בעבודת התפלה,
בצפרא ובפניא בעי למפלח ליה
לקדשא בריה הוא בבקר ובערב
צריך לעבוד להקדוש ברוך הוא.

ומקדש בצפרא כד סליק נהורא
ואתערוותא דסטר ימינא
אתער בעלמא בבקר בשעולה אור
הבקר והתעוררות של צד הימין שהוא
החסד מתעורר בעולם, כדין בעי בר
נש לאתקשרא בימינא דקדשא
בריה הוא אז צריך האדם להתקשר
במדת החסד שהוא ימינו של הקדוש

ברוך הוא, ולמפלח קמיה בפולחנא
דצלותא ולעבוד לפניו בעבודת התפלה
של שחרית ולכונן לעורר על ידה את
מדת החסד, בגין דצלותא אחסין
תוקפא לעילא לפי שהתפלה מנחלת
ונותנת כח למעלה, ואמשיף ברכאן
מעומקא עלאה לכלהו עלמין
וממשיכה ברכות מעמק העליון דהיינו
מבחינות חכמה ובינה לכל העולמות
העליונים, ומתמן אמשיף ברכאן
לתתאי ומשם ממשיכה הברכות
להתחתונים, ואשתכחו עלאין
ותתאין מתברכאן בההוא פולחנא
דצלותא נמצא שהעליונים והתחתונים
מתברכים על ידי עבודת התפלה של
שחרית.

פּוֹלְחָנָא דְצִלוֹתָא דְקָא בְּעֵי בַר נָשׁ לְמַפְלַח קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוא, בְּשִׁמְחָה וּבְרִנָּה, לְאַכְלִילָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בִּינִיּוּהוּ,
וּלְבַתַּר לְיִיחֻדָּא יְחֻדָּא בְּדָקָא חֲזִי, דְכְּתִיב (א p os) דְּעוּ כִּי יְהוָה
הוא אלהיִם, דָּא רְזָא דִּיחֻדָּא בְּרְזָא דְפּוֹלְחָנָא.

וְעַם כָּל דָּא בְּעֵי בַר נָשׁ לְמַפְלַח קָמִי דְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוא
בְּחֻדָּה, וּלְאַחֲזָא חֻדָּה בְּפּוֹלְחָנִיה, וְאַלִּין תְּרִין שְׂמִחָה
וּרְנָנָה, לְקַבֵּל תְּרִין אֲלִין תְּרִין צְלוֹתִין, תְּרִין קוּרְבָּנִין לְיוֹמָא לְקַבֵּל

מתוק מדבש

אלהיִם בשעת היחוד, דָּא רְזָא דִּיחֻדָּא
בְּרְזָא דְפּוֹלְחָנָא זְהוּ סוּד הַיְחוּד בְּסוּד
עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה.

וְאָמַר וְעַם כָּל דָּא וְהַגִּם שְׂשִׁמְחָה
רוֹמְזַת עַל מַדַּת הַחֶסֶד, עַם כָּל
זֶה אֵין הַדְּבָר יוֹצֵא מִפְּשׁוּטֵי כִּי בְּעֵי
בַר נָשׁ לְמַפְלַח קָמִי דְקְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוא בְּחֻדָּה וּלְאַחֲזָא חֻדָּה
בְּפּוֹלְחָנִיה צְרִיךְ הָאָדָם לְעֲבוּד לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא בְּשִׁמְחָה וּלְהִרְאוֹת
שְׂמִחָה בְּעֲבוּרָתוֹ, וְאַלִּין תְּרִין שְׂמִחָה
וּרְנָנָה וְאֵלוֹ הַשְּׁנַי דְּכָרִים שְׂמִחָה וּרְנָנָה
שְׁהֵם מִצַּד הַחֶסֶד וּגְבוּרָה, לְקַבֵּל תְּרִין
אֲלִין תְּרִין צְלוֹתִין כְּגַד אֵלוֹ הַשְּׁנַי
דְּכָרִים תְּקַנּוּ שְׁתֵּי תְּפִלוֹת שְׁחֵרִית וּמְנַחָה,
תְּרִין קוּרְבָּנִין לְיוֹמָא לְקַבֵּל תְּרִין
אֲלִין דְּאֵינוֹן שְׂמִחָה וּרְנָנָה וְגַם

וְאָמַר כִּי פּוֹלְחָנָא דְצִלוֹתָא עָקַר
עֲבוּדַת הַתְּפִלָּה הִיא דְקָא בְּעֵי
בַר נָשׁ לְמַפְלַח קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוא בְּשִׁמְחָה וּבְרִנָּה שְׂצָרִיךְ הָאָדָם
לְעֲבוּד לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוא בְּשִׁמְחָה
מִצַּד הַחֶסֶד וּבְרִנָּה מִצַּד הַגְּבוּרָה,
לְאַכְלִילָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל בִּינִיּוּהוּ
לְכַלּוֹל אֶת הַמַּלְכוּת [הַשְּׂכִינָה] בִּינֵיהֶם,
דְּהֵינּוּ לְקַלְלָה בֵּין תְּרִין דְּרוּעִין שְׁהֵם
סוּד הַחֶסֶד וּגְבוּרָה שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּלְבַתַּר
לְיִיחֻדָּא יְחֻדָּא בְּדָקָא חֲזִי וְאַחַר
כֵּן לִיחַד יְחֻד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוא וּשְׂכִינְתֵיה
כְּרִאוּי, דְּהֵינּוּ לִיחַדָּם בְּכַרְפַּת שֵׁם שְׁלוֹם
(כְּמַבְאָר בְּשַׁעַר הַפְּנוּת בְּסוּף דְּרוּשֵׁי
הַעֲמִידָה), דְכְּתִיב דְּעוּ כִּי יְהוָה
הוא אלהיִם פְּרוּשׁ יְהוָה שְׁהוּא
[בְּחִינַת] הַתְּפִלָּה נְעֻשָׁה אַחַד עַם
הַמַּלְכוּת [הַשְּׂכִינָה] שְׁהִיא סוּד שְׁ

תָּרִין אֵלֶּיךָ דְּאֵינֶנּוּן שְׂמִיחָה וְרִנָּה, שְׂמִיחָה בְּצַפְרָא, וְרִנָּה בְּרַמְשָׁא,
וְעַל דָּא (נמדנר כח ד) אַתְּ הַכְּבֵּשׁ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבִקְרָא, וְאֵת הַכְּבֵּשׁ
הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים.

יִשְׂרָאֵל נְנָאֲלִים בְּשִׁיר וְנִגּוּן

אֲוֹרִיתָא בְּנִגּוּנָא, שְׂכִינְתָא בְּנִגּוּנָא, יִשְׂרָאֵל סְלִקִין מִגּוֹ גְלוּתָא
בְּנִגּוּנָא, הָדָא הוּא דְקִתִּיב (שמות טו ב) אֲזַי יִשִׁיר מֹשֶׁה
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה.

מתוק מדבש

הַשְּׁנִי קְרַבְנֵת לַיּוֹם הֵם כְּנִגְדֵי שְׁנֵי לְעוֹרְרָה בְּעַרְבֵי, וְעַל דָּא וְעַל זֶה כְּתוּב
דְּבָרִים אֱלוֹהִים שְׂמִיחָה וְרִנָּה, וּמְפָרֵשׁ אַתְּ הַכְּבֵּשׁ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבִקְרָא
שְׂמִיחָה בְּצַפְרָא וְרִנָּה בְּרַמְשָׁא וְאֵת הַכְּבֵּשׁ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
הַשְּׂמִיחָה שְׂמִצְדַּת חֶסֶד צְרִידָא לְעוֹרְרָה הָעֲרֻבִים שְׂמִיחָה שְׂמִי מִדּוֹת שֶׁל
בְּבִקְרָא וְהַרְנְנָה שְׂמִצְדַּת הַגְּבוּרָה צְרִידָא חֶסֶד וּגְבוּרָה.

מְאָמֵר "יִשְׂרָאֵל נְנָאֲלִים בְּשִׁיר וְנִגּוּן" יבואר בו שכל העליות הם על
יְדֵי נִגְנוּמִים וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת דִּיקָא, וּבְכַח זֶה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת.

(מקור המאמר במיקומי זכר מיקון כל דף נא ע"ב, וצבאורינו כן ע"ג עמ' קלו)

אֲוֹרִיתָא בְּנִגּוּנָא הַתּוֹרָה שֶׁהִיא נִגְנוּמִים וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת, הָדָא הוּא
בְּכַחֲנִית קְדָשָׁא בְּרִידָא הוּא דְקִתִּיב זֶהוּ שְׂכִיב וְזֶהוּ שְׂכִיב אֲזַי יִשִׁיר מֹשֶׁה
עֲלִייתו בְּנִגּוּן, שְׂכִינְתָא בְּנִגּוּנָא וְכֵן וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
עֲלִיית הַשְּׂכִינָה הִיא בְּנִגּוּן, יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְדָרְשׁוּ חַז"ל (נמס' סנהדרין
סְלִקִין מִגּוֹ גְלוּתָא בְּנִגּוּנָא וְכֵן דף נא ע"ג) שֶׁר לֹא נֹאמַר אֵלֶּיךָ יִשִׁיר,
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲלוּ וַיֵּצְאוּ מִן הַגְּלוּת דַּהֲיִינוּ שִׁישִׁירוּ אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
בְּנִגּוּן, כִּי כָל הָעֲלִיּוֹת הֵם עַל יְדֵי לַעֲתִיד לְבָא.

הַמְשִׁיבַח לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרֵאוּי תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלֶת
 אוֹדָה יְהו"ה בְּכָל לֵב, כְּמָה דְאוּקְמוּהּ בְּיַצַּר הַטוֹב וּבְיַצַּר הָרָע,
 בְּגִין דְּאֵינוּן מִשְׁתַּפְּחִי תְדִיר לְגַבְיָה דְּבַר נֶשׁ, כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (דניס 1 ט) בְּכָל לְבָבְךָ וְאוּקְמוּהּ.

בְּסוּד יִשְׂרָיִם (ועדה) אֵלֵין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּכָל דְרָגִין בְּהוּ מִתְעַטְרִין,
 כְּהִנֵּי וְלִינְאֵי, צְדִיקֵי וְחֲסִידֵי, יִשְׂרָיִם וְעֵדָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר
 (מלהס 3 ט) נֶצֶב בְּעֵדַת א"ל, וְאֵינוּן רְזָא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַעֲטַר

מתוק מדבש

מֵאָמַר "הַמְשִׁיבַח לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּרֵאוּי תְּפִלָּתוֹ מִתְקַבֵּלֶת"
 יתבאר בו ענין הצורך לשבח להקב"ה תמיד ובכך זוכה שהקב"ה מקבל
 תפלתו ומצילו מצרתו.

(מקור המאמר ספר פרשת ושלח דף קעט ע"ג, ונציאונו כרך ג עמ' מל"ט)

מה שכתוב אוֹדָה ה' בְּכָל לֵב, כְּמָה בְּסוּד יִשְׂרָיִם, אֵלֵין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל
 דְאוּקְמוּהּ כְּמוֹ שְׂפָכְר פְּרָשׁוֹ חֲכָמֵינוּ הֵם יִשְׂרָאֵל הַנִּקְרָאִים יִשְׂרָיִם,
 זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה בְּמִדְרָשִׁים, כִּי בְּכָל לֵב הַמְדַּרְגוֹת מִתְעַטְרוֹת בְּהֵם, כְּהִנֵּי בְּחֶסֶד,
 הֵינֵנוּ בְּיַצַּר הַטוֹב וּבְיַצַּר הָרָע וּבִשְׁנֵיהֶם תַּמָּן הוֹדָאוֹת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּהֵינֵנוּ
 שְׂתַתְּגַבֵּר עַל הַיַּצַּר הָרָע עַד שְׁגָם הוּא וְחֲסִידֵי בְּנֵצַח וְהוּד (כְּמוֹ שְׁמֹנֶה עָשָׂר מֵאוֹת)
 יִשְׂרָיִם עִמָּךְ, בְּגִין דְּאֵינוּן מִשְׁתַּפְּחִי וְעֵדָה בְּמַלְכוּת, וּמִבְּיַד רְאִיָּה כִּי מַלְת
 תְּדִיר לְגַבְיָה דְּבַר נֶשׁ לְפִי שְׁשֵׁנִיהֶם עֵדָה בְּמַלְכוּת, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר נֶצֶב
 נִמְצָאִים תְּמִיד אֶצְל הָאֲדָם, וְאֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדָה מִבְּלַעֲדָם, כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר בְּכָל לְבָבְךָ, וְאוּקְמוּהּ וּבְאֵרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבָרְכָה בְּמַסְכַּת בְּרִכּוֹת דְּךָ
 נַד עֲמוּדָא, דְּהֵינֵנוּ בְּיַצַּר טוֹב וּבְיַצַּר הָרָע.

בהו, ובגין כך בעי בר נש לשבחא ליה לקדשא בריה הוא
תדיר, בגין דאיהו אתרעי בשירין ותושבחן.

ומאן דידע לשבחא ליה לקדשא בריה הוא פדקא יאות, קדשא
בריה הוא קביל צלותיה ושזיב ליה, הדא הוא דכתיב
(ס' ס"ט ט"ז-י"ט) אשגבהו כי ידע שמי וגו', אךך ימים וגו'.

מתוק מדבש

שיודע לשבח להקדוש ברוך הוא כראוי,
קדשא בריה הוא קביל צלותיה
ושזיב ליה הקדוש ברוך הוא מקבל
תפלתו ומציל אותו הדא הוא דכתיב
אשגבהו פרוש אצילהו מן החיות
הממיתות, כי ידע שמי האיל והוא
יודע ומפיר שמי להיות חרד מפני,
יקראני ואענהו, פרוש לכן פאשר יקרא
אלי אענה לו, עמו אנכי בצרה, פרוש
בעת בוא צרה בעולם אהיה עמו להצילו
ממנה, אחלצהו ואכבדהו, פרוש אוציא
אותו מן הצרה ועוד ארבה כבודו, אךך
ימים אשביעהו, פרוש יהיה שבע מהם
לגדל הרבוי, ואראהו בישועתי, פרוש
בעיניו יראה בימיו תשועת ה'.

שהקדוש ברוך הוא שהוא התפארת
מחצטר בהם, רצונו לומר על ידי המצות
ומעשים טובים שקל אלו הבחינות
שבישראל עושים התעוררות מלמטה,
וממשיכים [פחות] מחיין הנקראים
עטרות לבחינת התפארת [קדשא בריה
הוא], ובגין כך בעי בר נש לשבחא
ליה לקדשא בריה הוא תדיר
ולפיקף צריך האדם תמיד לשבח
להקדוש ברוך הוא, בגין דאיהו
אתרעי בשירין ותושבחן לפי שהוא
רוצה בשירות ותשבחות של ישראל.

ומאן דידע לשבחא ליה לקדשא
בריה הוא פדקא יאות ומי

הַמְשַׁתֵּף אֶת הַשִּׁיר בְּשִׁמְחָתוֹ תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת וְנוֹשֵׁעַ מִצָּרָתוֹ

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר, (ישעיה מנ"ז) שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגוֹמַר, כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּחֲדוּה דְלֵהוֹן וְתוֹשְׁבֵיחְתָּא דְלֵהוֹן לָאו אִיהוּ אֱלָא (ס"א) לְשַׁתְּפָא לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתִּיה בְּהוּ דְהִכִּי וְכוּ) בֵּיה, דְּהִכִּי תַגִּינן, כֹּל חֲדוּה דִישְׂרָאֵל דְּלֵא מִשְׁתַּתְּפִי בְּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

מתוק מדבש

מְאָמַר "הַמְשַׁתֵּף אֶת הַשִּׁיר בְּשִׁמְחָתוֹ תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת וְנוֹשֵׁעַ מִצָּרָתוֹ" בו יתחוויר רב מעלת המשתף את השיר בשמחתו, דהיינו שמודה לפניו בשיר תודה ושבח על הטובה שגמלהו, ואם יש עמו ענין של צער גם כן, אזי נשמעת ומתקבלת תפלתו לעת כזאת כאשר אתו נמצא הקב"ה כביכול כדכתיב עמו אנכי בצרה, וממילא שהיא מתבטלת ממנו כליל.

(מקור המאמר זוהר פרשת פנחס דף ר"ט ע"ג, ונציאורינו כרך יד עמ' 57-58)

פְּתַח רַבִּי אָבָא וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה שִּׁכְתוּב שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ תְּהִלָּתוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְגוֹמַר הִנֵּה בְּהַמְשֵׁף מְאָמַר הַבָּא אֵינּוּ מִפְּרִשׁ פְּסוּק זֶה, אֱלָא שִׁיּוּצָא מִהַמְאָמַר שְׂכָךְ פְּרוּשׁוֹ, "שִׁירוּ לַה' שִׁיר חֲדָשׁ" שְׂבַעַת שְׁמַחְתָּנוּ לֹא נָשִׁיר בְּשִׁבִיל הַנְּאֻתָנוּ, אֱלָא נָשִׁיר לַה' שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתָּנוּ, כִּי אֵין שְׂמַחָה לְיִשְׂרָאֵל אֱלָא עִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהַקְּדִים בְּשִׁבְחָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְאָמַר כִּי כַּמָּה חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּמָּה אֱהוּבִים	יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְּחֲדוּה דְלֵהוֹן וְתוֹשְׁבֵיחְתָּא דְלֵהוֹן לָאו אִיהוּ אֱלָא בֵּיה שְׂהַשְׂמַחָה שְׂלָהֶם וְהַתְּשִׁבְחוֹת שְׂלָהֶם אֵינָם אֱלָא עִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְצוּנוּ לומר אִם עוֹשִׁים סְעוּדַת נְשׂוּאִין או סְעוּדַת בְּרִית מִלֵּה וְכוּ' וְכוּ, מְזַמְיָנִים עֲנִיִּים לְסְעוּדָתָם, וְשָׂרִים שִׁירוֹת וְתְּשִׁבְחוֹת לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִזְהָרִים בְּסְעוּדָתָם מִקְּלוֹת רֵאשׁ, דְּהִכִּי תַגִּינן כִּי כָךְ לְמַדְנֵנוּ, כֹּל חֲדוּה דִישְׂרָאֵל כֹּל שְׂמַחָה שְׂעוֹשִׁים יִשְׂרָאֵל, דְּלֵא מִשְׁתַּתְּפִי בְּה לְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
--	--

(ושכינתיה), לאו איהו חֲדוּהָ, וְזַמִּין איהו סמא"ל וְכַל סיעתא דיליה לְקַטְרָגָא לְהַהוּא חֲדוּהָ, (ס"א וְאַתְחַזְר) וְאַשְׁתָּאָר בְּצַעְרָא וּבְכִיָּה, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אֲשַׁתְתַּף בְּהַהוּא צַעְרָא.

אָבַל מֵאֵן דְּשַׁתִּיף קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשַׁכִּינְתִּיהָ בְּחֲדוּהָ דִּילִיהָ, אִם יִיְתִי מְקַטְרָגָא לְקַטְרָגָא בְּהַהוּא חֲדוּהָ, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשַׁכִּינְתִּיהָ מִשְׁתַּתְּף בְּהַהוּא צַעְרָא, מַה כְּתִיב בֵּיהּ, (ס"ס סג ט) בְּכַל צָרְתָם לֹו צָר, וּבְמֵאִי, בְּגִין (תהלים 65 טו) דְּעַמּוֹ אֲנֹכִי בְּצָרָה.

מתוק מדבש

מי שמשתף את הקדוש ברוך הוא ושכינתו בשמחה שלו, אם ייתי מקטרגא לקטרגא בההיא חדוהא אם יבא המקטרג לקטרג באותה השמחה, ומחמת איזה חטא הצליח להביא צער על אותו האדם, קדשא בריך הוא ושכינתיה משתתף בההוא צערא אז הקדוש ברוך הוא והשכינה משתתפים באותו הצער, להקל ממנו הצער, ונותנים לו כח לסבל הצער כדי שיתקן הפגם שעליו קטרג המקטרג, והקדוש ברוך הוא שומע תפלתו ומושיעו, כי מה כתיב ביה מה כתוב בהקדוש ברוך הוא בכל צרתם לו צר בכל צרתם של ישראל צר להקדוש ברוך הוא כביכול, ובמאי ובמה מצטער בגין דעמו אנכי בצרה לפי שהוא עם ישראל בצרה, ואם הקדוש ברוך הוא עם האדם בצרתו אז ממילא תבטל ממנו הצרה.

הוא ושכינתיה שאינם משתפים בה את הקדוש ברוך הוא ושכינתו, לאו איהו חֲדוּהָ לֹא נִקְרָא שְׂמִיחָה אֲלֵא הוֹלְלוּת, וְזַמִּין איהו סמא"ל וְכַל סיעתא דיליה לְקַטְרָגָא לְהַהוּא חֲדוּהָ וְעַתִּיד הוּא וְכַל הַפֶּת שְׁלוֹ לְקַטְרָג עַל אוֹתָהּ הַשְׂמִיחָה, (פנו שקטרג על סעודתו של אנדקס אבינו ציוס הגמל את יתק, לפי שלא גמל סקד עם עניי, כמנאך בקרשם בראשית דף י עמוד ט). וְאַתְחַזְר לְצַעְרָא וְלִבְכִיָּה וְנַהֲפִף לְצַעְר וְלִבְכִיָּה, כִּי זְהוּ סוּפָה שֶׁל סְעוּדָה שְׁנַעֲשִׂית בְּקִלּוֹת רֵאשׁ וְהוֹלְלוּת, וְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לֹא אֲשַׁתְתַּף בְּהַהוּא צַעְרָא וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינּוּ מִשְׁתַּתְּף בְּאוֹתוֹ הַצַּעַר, לִתְּן כֹּחַ לְאָדָם לְסַבֵּל אֶת הַצַּעַר, וְכֵן אֵין יְסוּרֵיוֹ מִכַּפְרִים עוֹנוֹתָיו, אֲלֵא הֵם לְעַנְשׁ, כִּי הוּא גֵרָם אֶת הַצַּעַר לְעַצְמוֹ. אָבַל מֵאֵן דְּשַׁתִּיף קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְשַׁכִּינְתִּיהָ בְּחֲדוּהָ דִּילִיהָ אָבַל

בִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו

בְּכָל דָּרָא וְדָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגִין עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל תְּדִיר.
וַיִּשְׂרָאֵל אָמְרִי (לכ"ה ג כ"ב) **חֲסֵדִי יְהו"ה כִּי לֹא תִמְנֹנִי, כִּי לֹא תִמּוּ**
מִבְּעֵי לִי, אֲלֵא חֲסֵדִי יְהו"ה בְּכָל דָּרָא וְדָרָא הוּוּ
בְּסַעְדָּן, כִּי לֹא תִמְנֹנִי, דְּלֵא אֲשִׁתִּיצִינָא, מֵאֵי טַעֲמָא, (מִשׁוּם) דְּלֵא
אֲתִמְנְעוּ רַחֲמוּי מִינָן, דְּכִתִּיב, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו.

מתוק מדבש

מֵאֲמַר "כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו" בו יבואר דבר הנגתו של הקב"ה על ישראל עמו ונחלתו בכל דור ודור ועזרת אבותינו הוא מעולם ברחמים תמיד.

(מקור המאמר מהר מדש פרשת גלק דף סו ע"א, וצניאוריני כרך 3 עמ' מקמל)

בְּכָל דָּרָא וְדָרָא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא **אֲגִין עֲלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל תְּדִיר**
 בְּכָל דּוֹר וְדוֹר תְּמִיד מְגֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל יִשְׂרָאֵל.
וַיִּשְׂרָאֵל אָמְרִי וַיִּשְׂרָאֵל אוֹמְרִים חֲסֵדִי
יְהו"ה כִּי לֹא תִמְנֹנִי, וַיִּשׁ
 לְשֹׂאֵל, **כִּי לֹא תִמּוּ מִבְּעֵי לִי** כִּי
 הָיָה צְרִיף לֹמֵר לְפִי סָדֵר הַלְשׁוֹן,
 שְׁמִשְׁמְעוּ שֶׁחֲסֵדִים לֹא תִמּוּ, **אֲלֵא**
 פְּרוּשׁוֹ שְׁעֲלִינוּ לְהוֹדוֹת לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, **כִּי חֲסֵדִי יְהו"ה בְּכָל דָּרָא**

וְדָרָא הוּוּ בְּסַעְדָּן חֲסֵדִי ה' הֵם בְּכָל
 דּוֹר וְדוֹר בְּעִזְרָתֵנוּ, **כִּי לֹא תִמְנֹנִי**
 שְׁפָרוּשׁוֹ דְּלֵא **אֲשִׁתִּיצִינָא** עַל שְׂלֵא
 כְּלִינוּ מִן הָעוֹלָם, וּמִלַּת "תִּמְנֹנִי" נֶאֱמַר
 עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם אוֹמְרִים עַל עֲצָמָם
 חֲסֵדִי ה' שְׁאַנְחֵנוּ לֹא תִמְנֹנִי, **מֵאֵי**
טַעֲמָא מֵהוּ הַשַּׁעַם, וְאִמַּר מִשׁוּם
דְּלֵא אֲתִמְנְעוּ רַחֲמוּי מִינָן לְפִי
 שְׂלֵא נִמְנְעוּ רַחֲמוּי מִמְּנוּ, **דְּכִתִּיב** כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב בְּסוּף הַפְּסוּק **כִּי לֹא כָלוּ**
רַחֲמָיו.

התולה כל הסבות בהשו"ת. ממשיך עליו השגחה עליונה

רבי יהודה פתח (סהלס לו א) **בטח ביהו"ה ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה, לעולם פר נש יהא זהיר במאריה, וידבק לביה במהימנותא עלאה, בגין דיהוי שלים במאריה, דכד יהוי שלים ביה, לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא.**

מתוק מדבש

מאמר "התולה כל הסבות בהשו"ת, ממשיך עליו השגחה עליונה"
בו יתחוויר רב מעלת התולה כל עניניו בקונו, ואינו מתפתה לסמוך על הסיבות הנראות לעין, וכשחי בלב שלם עם קונו נמשכת עליו ההשגחה הפרטית במדה כנגד מדה.

(מקור המאמר מהר פראט טהר דף קי ע"ב, ונציאווינו כרך יא עמ' תלה)

רבי יהודה פתח הקדים לפרש מה שכתוב **בטח ביהו"ה ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה, שפרושו לעולם פר נש יהא זהיר במאריה לעולם יהא אדם זהיר לתלות כל עניניו בקונו, ואמר "לעולם" פי דבר זה נוהג תדיר שאינו נפרד מן האדם בין בהיותו בצרה בין בהיותו בשלום, תמיד יהיה זהיר לשפף את הדבר אל מקורו, ואל ישים דבריו בסבות הקרובות אלא בסבות הראשונות, וידבק לביה במהימנותא עלאה וידבק לבו באמונה**

העליונה בסוד האצילות, בגין דיהוי שלים במאריה בכדי שיהיה בלב שלם עם קונו, דכד יהוי שלים ביה פי כשיהיה שלם עמו, לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא אז לא יכולים להרע לו כל בני העולם, פי הוא משגח בהשגחה פרטית על ידי הקדוש ברוך הוא, ומעשה בני אדם אליו אינם על צד הבחירה אלא על צד ההשגחה, אפלו אם יעשו לו רעה היא בהשגחה, פי הם בעצמם לא יכולים להרע לו אלא אם יהיו שלוחי ההשגחה.

שֵׁבֶר הַהוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת

פָּתַח וְאָמַר (טו י ט) הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּטַח וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע, הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּטַח, דָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחִין דְּאוֹרֵייתָא, יֵלֶךְ בְּטַח, דְּלֹא יִכְלִי נִזְקֵי דְעֵלְמָא לְאַבְאָשָׁא לִיהּ [וכו']

וְתָא חֲזִי, הֵהוּא דְאֵזִיל בְּאַרְחָא קְשׁוּט, קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא חֲפִי עֲלֵיהּ בְּגִין דְּלֹא אֲתִידַע וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדַע לְגַבֵּי מְאָרִיהוֹן דְּדִינָא, אֲבָל מַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע וְיִשְׁתְּמוּדַע לְגַבֵּיהּ, זַפְּאִין אֵינּוּן

מתוק מדבש

מְאָמַר "שֵׁבֶר הַהוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת" מְפֹרֵשׁ בּוּ כִי הָאָדָם הַמִּתְנַהֵג בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וּבְדֶרֶךְ הָאֱמֶת הוֹלֵךְ לְבִטָּח וְאֵינוֹ יִרָא מִשׁוּם נֹזֵק בַּעֲלָם הַזֶּה וּבַעֲלָם הַבָּא.

(מקור המאמר ספר פרשת מקץ דף לא ע"ב, ונביאורינו כרך ד עמ' רמט-רז)

פָּתַח וְאָמַר רַבִּי אָבָא לְפָרֵשׁ מַה שְּׁפָתוֹב הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּטַח מִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת לֵב הוֹלֵךְ בְּטַח, וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע אֲבָל הַמַּעֲקֵשׁ דְּרָכָיו לֵלְכַת בְּרַמְיָהּ הוּא יִשְׁבֵּר וְיִדְכָא (מְנַדִּים), וּמְפָרֵשׁ מַה שְּׁפָתוֹב הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּטַח, דָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחִין דְּאוֹרֵייתָא זֶה נְאֻמַר עַל הָאָדָם שֶׁהוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, יֵלֶךְ בְּטַח, דְּלֹא יִכְלִי נִזְקֵי דְעֵלְמָא לְאַבְאָשָׁא לִיהּ שְׁלֹא יוּכְלוּ מִזִּיקֵי הָעוֹלָם לְהַרְע לּוֹ [וכו'].

וְתָא חֲזִי הֵהוּא הוֹלֵךְ בְּתַמִּימוֹת הוֹלֵךְ בְּטַח וּמַעֲקֵשׁ דְּרָכָיו יִנְדַע אֲבָל הַמַּעֲקֵשׁ דְּרָכָיו לֵלְכַת בְּרַמְיָהּ הוּא יִשְׁבֵּר וְיִדְכָא (מְנַדִּים), וּמְפָרֵשׁ מַה שְּׁפָתוֹב הוֹלֵךְ בְּתוֹם יֵלֶךְ בְּטַח, דָּא הֵהוּא בַר נֶשׁ דְּאֵזִיל בְּאַרְחִין דְּאוֹרֵייתָא זֶה נְאֻמַר עַל הָאָדָם שֶׁהוֹלֵךְ וּמִתְנַהֵג בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, יֵלֶךְ בְּטַח, דְּלֹא יִכְלִי נִזְקֵי דְעֵלְמָא לְאַבְאָשָׁא לִיהּ שְׁלֹא יוּכְלוּ מִזִּיקֵי הָעוֹלָם לְהַרְע לּוֹ [וכו'].

בְּנֵי נֶשֶׁא דְאִזְלֵי בְּאַרְח קְשׁוּט, וְאִזְלֵי לְרוּחְצָן עַל עֲלָמָא, דְּלֹא דְחֵלֵי אֵינוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וְלֹא בְּעֲלָמָא דְאֵתִי.

הַחֵי בְּלֵב שְׁלָם עִם קוֹנֵו, זֹכֵה לְהִשְׁגָּחָה פְּרִטִית
עַל יְדֵו

וְכִי תֵאמְרוּ מַה נֶאֱכַל וְגו', רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח (מְהִלִּים לו א) בְּטַח בִּיהו"ה וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה, לְעוֹלָם בְּרַ נֶשׁ

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

דְּאִזְלֵי בְּאַרְח קְשׁוּט וְאִזְלֵי לְרוּחְצָן דְּלֹא דְחֵלֵי אֵינוֹן בְּעֲלָמָא דִּין וְלֹא עַל עֲלָמָא אֲשֶׁרִיהֶם לִבְנֵי אָדָם שְׁהוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת וְהוֹלְכִים לְכַטַח עַל הָעוֹלָם, דְּעֲלָמָא דְאֵתִי שְׂאִינִם יְרֵאִים לֹא בְּעוֹלָם הֵזָה וְלֹא בְּעוֹלָם הַבָּא.

מֵאֲמָר "הַחֵי בְּלֵב שְׁלָם עִם קוֹנֵו, זֹכֵה לְהִשְׁגָּחָה פְּרִטִית עַל יְדֵו" מוֹבָא בּו עֲנִין הוֹהִירוֹת לְתַלּוֹת כָּל עֲנִינֵי הַמְּאֹרְעוֹת שְׂכַעוֹלִם בְּהַשְׁוִיָּת וְלִשְׁתַּף כָּל דְּבַר בְּמִקּוּרוֹ הַרְאִשׁוֹן שְׁלִמְעֵלָה, וּבִכְךָ לֹא יוֹכֵל לְהִרְעֵ לוֹ שׁוּם אָדָם בְּעוֹלָם, כִּיּוֹן שְׂמַעֲשִׂיו אֵלָיו אֵינֶם כֹּבֵר עַל צַד הַבְּחִירָה אֵלָּא עַל צַד הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרִטִית שְׁעִי הַקְּבִ"ה.

(מִקּוּר הַמֵּאֲמָר מֵהַר פְּרַשְׁתַּי נֶהֱרַ דָּף ק"ע ע"ב, וְצִיטָאוֹרִיטוֹ כִּכְר י"א ע"מ' מַלְּטָה)

פְּרוּשׁ הַפְּסוּק הַמּוֹבָא לְהֵלֵן בְּטַח בְּה' בְּכָל עֲנִינֵיךְ, וַעֲשֵׂה טוֹב וַעֲשֵׂה מַעֲשִׂים טוֹבִים, שְׂכָן אֶרֶץ וְאִזְ תִּשְׁכַּן בְּאֶרֶץ לְאֶרֶץ יְמִים, וְרַעַה אֲמוֹנָה וְתִהְיֶה רוּעָה וְנִזּוֹן מִשְׂכָּר הָאֲמוֹנָה שְׁהֶאֱמַנְתָּ בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְסִמְכַתָּ עָלָיו לַעֲשׂוֹת טוֹב. (שֵׁן רַש"י) וְכִי תֵאמְרוּ מַה נֶאֱכַל בְּשִׁנְהַת הַשְּׂבִיעֵת וְגו', כְּדֵי לְפָרֵשׁ פְּסוּק זֶה רַבִּי יְהוּדָה פִּתַח הַקְּדִים לְפָרֵשׁ מַה שְּׂפָתוֹב בְּטַח בִּיהו"ה וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה, שְׂפָרוּשׁוֹ לְעוֹלָם בְּרַ נֶשׁ יְהֵא זְהִיר בְּמֵאֲרִיָּה לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זְהִיר לְתַלּוֹת כָּל עֲנִינֵיו בְּקוֹנֵו, וְאָמַר "לְעוֹלָם" כִּי דְכָר זֶה נוֹהֵג תְּדִיר שְׂאִינֵו נִפְרָד מִן הָאָדָם בֵּין בְּהִיּוֹתוֹ בְּצִרְיָה בֵּין בְּהִיּוֹתוֹ בְּשִׁלּוּהוֹ, תְּמִיד יְהִיָּה זְהִיר לְשִׁתְּפֵי אֶת הַדְּבָר אֶל מִקּוּרוֹ, וְאֵל יְשִׁים דְּכָרִיו בְּסַבּוֹת הַקְּרוֹבוֹת אֶלָּא בְּסַבּוֹת

יהא זהיר במאריה, וידבק לביה במהימנותא עלאה, בגין דיהוי שלים במאריה, דכד יהוי שלים ביה, לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא.

הקדוש ברוך הוא אינו עוזב את ישראל בגלות לעולם

משכני אחריו נרוצה, פתיב (ויקרא כו יא) ונתתי משכני בתוככם וגומר, תא חזי, קדשא בריך הוא יחב שכינתיה ביניהון

מתוק מדבש

הראשונות, וידבק לביה במהימנותא עלאה וידבק לבו באמונה העליונה בסוד האצילות, בגין דיהוי שלים במאריה בכרי שיהיה בלב שלם עם קונו, דכד יהוי שלים ביה כי כשיהיה שלם עמו, לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא אז לא יכלים להרע לו כל בני העולם, כי הוא משגח בהשגחה פרטית על ידי הקדוש ברוך הוא, ומעשה בני אדם אליו אינם על צד הבחירה אלא על צד ההשגחה, אפלו אם יעשו לו רעה היא בהשגחה, כי הם בעצמם לא יכלים להרע לו אלא אם יהיו שלוחי ההשגחה.

מאמר "הקדוש ברוך הוא אינו עוזב את ישראל בגלות לעולם" יתבאר בו שהשי"ת משפן את השכינה בגלות להגן על ישראל בכל מקום שבעולם כאם על בניה, וזאת כדי שידעו בני ישראל שהשכינה שורה ביניהם והקב"ה אינו שוכח אותם כלל.

(מקור המאמר מהר מדש של השירים דף עט ע"ב - פ ע"א, ונציאוינו כגן ג עמ' קט)

משכני אחריו נרוצה כדי לפרש ונתתי משכני בתוככם בגין דיהוי שלים ביה, תא חזי בא וראה, קדשא בריך הוא יחב שכינתיה ביניהון דישאל ישראל הקדוש ברוך הוא נתן שכינתו

דִּישְׂרָאֵל, לְמַהוּי רְבִיעָא עֲלֵיהּוּ, פְּאִימָא עַל בְּנִין, וְלֹאֲגִנָּא עֲלֵיהּוּ
 בְּכָל סְטָרִין, וְכָל זְמַנָּא דְהֵהִיא אִימָא קְדִישָׁא (דף פ ע"א) יְתָבָא
 עֲלֵיהּוּ, קְדָשָׁא בְרִיף הוּא אֲתִי לְדִיִּירָא עֲמַהוּן, בְּגִין דְהֵא קְדָשָׁא
 בְרִיף הוּא לֹא שְׂבִיק לָהּ לְעֲלָמִין, וְכָל חֲבִיבּוֹ דְלְעֲלָא עֲלָהּ אִיהּוּ.
 וּבְגִין כֶּף יְהֵב לָהּ מְשֻׁכּוֹנָא בְּגוּיִיהּוּ דִישְׂרָאֵל, לְמַנְדַּע דְלֹא יִנְשִׂי
 לֹון וְלֹא יִשְׁבּוֹק לֹון לְעֲלָמִין, מֵאִי טַעֲמָא, בְּגִין דְהֵהוּא
 מְשֻׁכּוֹנָא בְּגוּיִיהּוּ.

מתוק מדבש

בִּינִיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, לְמַהוּי רְבִיעָא
 עֲלֵיהּוּ פְּאִימָא עַל בְּנִין שְׁתֵּהִי
 רֹבֶצֶת עֲלֵיהֶם כָּאֵם עַל הַבָּנִים, כִּי הִיא
 אִמָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְרִצּוֹנוֹ לֹמַר שְׁתֵּהִי
 הַהֲשָׁחָה פְּרֻטִית בָּהֶם, כְּמוֹ שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה
 רַבְּנוֹ (שְׁמוֹת ל"ג טו) וְנִפְלִינוּ אֲנִי וְעַמִּי,
 וְלֹאֲגִנָּא עֲלֵיהּוּ בְּכָל סְטָרִין וְלִהְגִן
 עֲלֵיהֶם אֲפִלוּ בְּגִלוֹת בְּכָל רוּחֹת הָעוֹלָם,
 וְכָל זְמַנָּא דְהֵהִיא אִימָא קְדִישָׁא
 (דף פ ע"א) יְתָבָא עֲלֵיהּוּ וְכָל זְמַן
 שְׁהָאֵם הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה יּוֹשֶׁבֶת
 וְשׁוֹרָה עַל יִשְׂרָאֵל, קְדָשָׁא בְרִיף הוּא
 אֲתִי לְדִיִּירָא עֲמַהוּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּף
 הוּא כֹּא לְדוּר עֲמָהֶם, בְּגִין דְהֵא
 קְדָשָׁא בְרִיף הוּא לֹא שְׂבִיק לָהּ
 לְעֲלָמִין לְפִי שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא אִינוֹ
 עוֹזֵב אֶת הַשְּׂכִינָה לְעוֹלָם, וְכָל חֲבִיבּוֹ
 דְלְעֲלָא עֲלָהּ אִיהּוּ וְכָל הָאֲהָבָה
 שֶׁלְמַעֲלָהּ הִיא אֵלֶיהָ.
 וּבְגִין כֶּף יְהֵב לָהּ מְשֻׁכּוֹנָא בְּגוּיִיהּוּ
 דִישְׂרָאֵל וּבִשְׂבִיל זֶה נִתֵּן הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא אֶת הַשְּׂכִינָה מְשֻׁכּוֹן בְּתוֹף בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל, לְמַנְדַּע דְלֹא יִנְשִׂי לֹון וְלֹא
 יִשְׁבּוֹק לֹון לְעֲלָמִין שְׂדַעוּ שֶׁהַקְּדוּשׁ
 בְּרוּף הוּא לֹא יִשְׁכַּח אוֹתָם וְלֹא יַעֲזֹב
 אוֹתָם בְּגִלוֹת לְעוֹלָם, מֵאִי טַעֲמָא מֵהוּ
 הַטַּעַם, בְּגִין דְהֵהוּא מְשֻׁכּוֹנָא
 בְּגוּיִיהּוּ לְפִי שְׁאוֹתוֹ הַמְשֻׁכּוֹן שֶׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בִּינֵיהֶם, וְכְמוֹ שְׁאִין
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא שׁוֹכַח אֶת שְׂכִינָתוֹ,
 כֶּף לֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

הַחֶכֶם מִתְבּוֹנֵן בְּפִנְיָמוֹת הַנְּהַגַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת
עוֹלָמוֹ

וּבְנֵי נֶשָׂא דְאֵינוֹן שְׁטִיין מִסְתַּפְּלִין בְּלְבוּשָׁא, וְאַחֲרָנִין הָכִי
מִסְתַּפְּלִין בְּגוּפָא, וּבְגִלוּתָא כְּלָהוֹן שְׁטִיין, אֲבָל פְּקָחָא
חִפְיָמָא אֶסְתַּפֵּל מְלָגָאוּ.

מתוק מדבש

מֵאָמֵר "הַחֶכֶם מִתְבּוֹנֵן בְּפִנְיָמוֹת הַנְּהַגַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת עוֹלָמוֹ"
מְפֹרֵשׁ בּוֹ רַב מַעֲלַת הַהִתְבּוֹנְנוֹת תְּמִיד בַּעֲוֹנוֹת וּפְנִימוֹת דְּרַכֵּי הַשֵּׁם
בְּהַנְּהַגַת הָעוֹלָם, וְאֵף בְּנִקּוּדַת הַהִסְתַּר הַחִיצוֹנִית, מִבְּחִין וְרוּאָה דְּבַר
הַהִשְׁגָּחָה הַפְּרִטִית עַל כָּל דְּבַר קָטָן כַּגְּדוֹל.

(מקור המאמר נמקווי וזר פיקון כל דף ס ע"ג, ונצילאוינו כן נ עמ' נט)

וּבְנֵי נֶשָׂא דְאֵינוֹן שְׁטִיין מִסְתַּפְּלִין אֲבָל בְּגִלוּת בַּעַת צַעַר וְהִסְתַּר פְּנִים,
בְּלְבוּשָׁא וּבְנֵי אָדָם שֶׁהֵם שׁוֹטִים כּוֹלֵם הֵם שׁוֹטִים שְׁחֹשְׁבִים שְׁאִין
מִסְתַּכְלִים רַק בְּלְבוּשׁ שֶׁהוּא הַנְּהַגָה הַקְּב"ה מִשְׁגִּיחַ עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ח"ו,
הַחִיצוֹנִית, וְחֹשְׁבִים שֶׁהַכֹּל תְּלוּי וְאֵינֶם מִתְבּוֹנְנִים בְּהַנְּהַגַת הַקְּב"ה
בְּמִקְרָה וְטַבַּע הָעוֹלָם ח"ו, וְאַחֲרָנִין הַפְּנִימִית, אֲבָל פְּקָחָא חִפְיָמָא
הָכִי מִסְתַּפְּלִין בְּגוּפָא וְאַחֲרֵים אֶסְתַּפֵּל מְלָגָאוּ אֲבָל הַחֶכֶם הַפְּקָח
בְּרוּמָה לְהֵם אֲבָל הֵם קִצַּת יוֹתֵר מִסְתַּכְלִים וּמִתְבּוֹנֵן תְּמִיד בְּפִנְיָמוֹת הַנְּהַגַת
פְּקָחִים, שֶׁהֵם מִסְתַּכְלִים בְּגוּף שֶׁהוּא הַקְּב"ה אֶת הָעוֹלָם, וְהוּא רוּאָה שְׁגָם
הַנְּהַגָה הַפְּנִימִית, שֶׁהַקְּב"ה מְטִיב לְבֵנֵי בְּהִסְתַּר נִמְצְאָה הַשְׁגָּחָה פְּרִטִית עַל
יִשְׂרָאֵל, וּבְגִלוּתָא כְּלָהוֹן שְׁטִיין כָּל דְּבַר קָטָן.

הבוטח בהקדוש ברוך הוא נשמר מכל רע

כל יומי דבר נש בעי לאתתקפא ביה בקדשא ברוך הוא, (דהכי אמר דוד (סהלס כה ג) אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי), ומאן דשוי ביה בטחוגיה ותוקפיה פדקא יאות, לא יכלין לאבאשא ליה כל בני עלמא, (דהכי אמר דוד, אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי).

דכל מאן דשוי תוקפיה בשמא קדישא, אתקיים בעלמא, מאי

מתוק מדבש

מאמר "הבוטח בהקדוש נשמר מכל רע" מובא בו גודל מעלת הבטחון בהשיות שהמתחזק בזה באמת, ובפרט בעת שזקוק לרחמים, אין עליו שום שליטה מכחות הרע ומתקיים בעולם.

(מקור המאמר צוהר פרשת ואלא דף כג ע"א-ע"ב, ונציאורינו כן ה עמ' רכג-רכד)

כל יומי דבר נש בעי לאתתקפא ביה בקדשא ברוך הוא כל מי חזיו של אדם צריך להתחזק בהקדוש ברוך הוא, ורצונו לומר גם ביום צרה ותוכחה אל יתיאש מן הרחמים, ומאן דשוי ביה בטחוגיה ותוקפיה פדקא יאות ומי ששם בטחוגו וחסקו בהקדוש ברוך הוא כראוי, רצונו לומר שלא יהיה בוטח בזה רק בפיו, ובעת צרה יפר דברו, אלא ישליך כל יתבו על ה' בכל עת, בין בעת המצר ובין בעת המרחב.

ואמר עוד דכל מאן דשוי תוקפיה בשמא קדישא, אתקיים בעלמא שכל מי ששם חזקו בשם הקדוש הוי"ה שהוא משען העולם, יש לו קיום בעולם, לפי שסומך על משען העולם, מאי טעמא ומפרש הטעם ואמר

טעמא, בגין דעלמא בשמיה קדישא אתקיים, הדא הוא דכתיב
כי ביה יהוה (דף כב ע"ב) צור עולמים.

נסיון הבטחון של יעקב אבינו ע"ה

פתח ואמר (מילים קמו ה) אשרי שא"ל יעקב בעזרו, שברו על
יהוה אלהיו, וכי א"ל יעקב ולא א"ל אברהם ולא
א"ל יצחק, אלא א"ל יעקב, בגין דיעקב לא אתרחיץ באבוהי

מתוק מדבש

בגין דעלמא בשמיה קדישא בהקדוש ברוך הוא, הדא הוא
אתקיים לפי שקל העולם מתקים דכתיב כי ביה יהוה (דף
בשם הקדוש הו"ה, נמצא שאין צור עולמים פרוש שהרי
העולם אמצעי בינו לבין הקדוש ברוך הקדוש הוא הוא צור וחקק
הוא אלא סומך עליו בעצמו, ובזה העולם, וכשנשען ובוטח עליו ודאי
הוא שיה לך העולם ששניהם משענם ותקים בעולם.

מאמר נסיון הבטחון של יעקב אבינו ע"ה יבואר בו דבר זכותו
הגדול של יעקב אבינו ע"ה שעמד בנסיון הבטחון בכרחו מפני עשו אחיו
ושם איתן בטחונו בהשיות לבדו, לכן העיד עליו הכתוב כן בכנותו את
השיות "א"ל יעקב, וכח זה נשתמר בבניו כשסבלו עול הגלות במצרים
וזכו אחר כך לגאולה ולנסים ומופתים רבים.

(מקור המאמר זוהר פרשת ויקהל דף קמ"ג ע"א-ע"ב, וציטוטינו כדן ח עמ' רכז-רכ"ד)

פתח ואמר לפרש מה שכתוב אשרי ואלא א"ל אברהם ולא א"ל יצחק,
שאל יעקב בעזרו שברו ומתרחץ אלא מה שכתוב א"ל יעקב,
על יהוה אלהיו, וקשה וכי בגין דיעקב לא אתרחיץ באבוהי
הקדוש ברוך הוא נקרא רק א"ל יעקב ולא באמיה לפי שיעקב לא בטח לא

וְלֹא בְאֵמִיָּה, כִּד עֲרַק קָמִי אַחֲוֵי וְאֶזְל יַחֲדָאֵי בְלֹא מְמוֹנָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית 31 יב) כִּי בְמַקְלֵי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה, וְאִיְהוּ אַתְרַחֲיִץ בֵּיהּ בְּקַדְשָׁא בְרִיף הוּא, דְכְתִיב (שם כח ט) אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרֵנִי וְגו', וְכֹלֵא שְׂאִיל מִקְמִיָּה דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא, וְיִהְיֶה לִּיהּ [וְכו'].

וּבְנֵוֵי דִיעֻקְב סִבְלוּ תְבִירוּ דְגְלוּתָא, וְלֹא אֲשַׁתְּנֻוּ מַגּוּ רְזָא דְמַהֲיִמְנוּתָא דְאַבְהֵתְהוֹן, וְשִׁמָּא דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא הָהּ בְּגְלוּתָא רְגִילָא בְּפּוֹמִיָּהּ, וְעַל דָּא כְתִיב בְּמֹשֶׁה (שמות ג יג) וְאָמַרוּ

מתוק מדבש

שְׂאִיל יַעֲקֹב בְּעִזּוֹ, לֹא שִׁשְׂאָר הָאֲבוֹת שְׁמוּ בְּשֵׁר זְרוּעֵם חֵס וְשְׁלוֹם, אֲלֵא לְפִי שְׁנַתְגַּלָּה בְּתוֹרָה מְדָה זֹו אֲצַל יַעֲקֹב שְׂבֵא נִסְיוֹן לִידֹו בְּכִרְחוּ מִפְּנֵי עֲשׂוֹ אַחֲוֵי וּבְטַח בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְכֵן כְּתוּב א"ל יַעֲקֹב, וְאִין חֲכִי נִמִּי גַם שְׂאָר הָאֲבוֹת אִם הָיָה בָּא מְעֻשָׁה לִידָם וְדָאֵי שְׁהִיּוּ בּוֹטְחִים בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא פִּיֻעֻקְב [וְכו'].

וּבְנֵוֵי דִיעֻקְב סִבְלוּ תְבִירוּ דְגְלוּתָא וּבְנֵוֵי שֵׁל יַעֲקֹב סִבְלוּ אֶת שְׂבֵר הַגְּלוּת וְלֹא הִתְלִיפוּהוּ חֵס וְשְׁלוֹם בְּאֵל אַחַר, וְלֹא אֲשַׁתְּנֻוּ מַגּוּ רְזָא דְמַהֲיִמְנוּתָא דְאַבְהֵתְהוֹן וְלֹא נִשְׁתְּנֻוּ מִסּוּד הָאֲמוּנָה שְׂקִבְלוּ מְאֹבּוֹתָם, וְשִׁמָּא דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא הָהּ בְּגְלוּתָא רְגִילָא בְּפּוֹמִיָּהּ וְשִׁמּוּ שֵׁל הַקְדוּשׁ

בְּאֲבִי וְלֹא בְּאֵמוּ, כִּד עֲרַק קָמִי אַחֲוֵי וְאֶזְל יַחֲדָאֵי בְלֹא מְמוֹנָא כְּשִׁבְרָח מִלְּפָנֵי אַחֲוֵי עֲשׂוֹ וְהִלֵּךְ יַחֲדֵי בְלֹא מְמוֹן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר כִּי בְמַקְלֵי עֲבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה כְּפִרוּשׁ רִש"י לֹא הָיָה עִמִּי לֹא כְסָף וְלֹא זָהָב וְלֹא מִקְנֵה אֲלֵא מַקְלֵי לְבַדוֹ, וְאִיְהוּ אַתְרַחֲיִץ בֵּיהּ בְּקַדְשָׁא בְרִיף הוּא וְהוּא בְטַח בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא שִׁשְׂמֹר אוֹתוֹ מְעֻשׂוֹ וְלְכֵן, דְכְתִיב אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרֵנִי בְּדֶרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ, וְכֹלֵא שְׂאִיל מִקְמִיָּה דְקַדְשָׁא בְרִיף הוּא וְכֹל מַה שְׁהִיָּה צְרִיף הָיָה מִבְּקֻשׁ מִלְּפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגֵד לְלַבֵּשׁ, וְיִהְיֶה לִּיהּ וְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא נָתַן לוֹ דִּי מְחִסּוֹרוֹ, לְכֵן כְּתוּב אֲשֶׁרֵי

לִי מֵה' שְׁמוֹ מֵה', בְּגִין דְּהוּוּ יִדְעֵי לִיָּהּ, וְלֹא אֲנָשׁוּ לִיָּהּ
לְעֵלְמִין, וְסָבְלוּ תְבִירוּ דְגְלוּתָא עַל קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וּבְגִין כְּפֻ
זְכוּ לְפִוְרְקָנִין וּלְנִסִּין וּלְאַתְרוּן סְגִיאִין.

"בְּמַחֲוֹנוּ הַנְּעֻזוֹם שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה"

רְבִי יוֹסֵי פֶתַח וְאָמַר, (סהלס ג 7) וְאַתָּה יְהו"ה מְגֵן בְּעַדֵי כְבוֹדֵי
וּמְרִים רֵאשֵׁי, אָמַר דּוֹד, אֵף עַל גַּב דְּכָל בְּנֵי עֲלָמָא יִיתוּן
לְאַגְחָא בִּי קְרָבָא, וְאַתָּה יְהו"ה מְגֵן בְּעַדֵי [וּכְו.].

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

ברוך הוא הַיְיָ רְגִיל בְּפִיָּהֶם בְּגִלוּת, אוֹתוֹ לְעוֹלָם, וְסָבְלוּ תְבִירוּ דְגְלוּתָא
וְעַל דָּא כְּתִיב בְּמִשְׁנֵה וְעַל זֶה עַל קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְסָבְלוּ אֵת
כְּתוּב בְּמִשְׁנֵה וְאָמְרוּ לִי מֵה' שְׁמוֹ שְׁבַר הַגְּלוּת עַל כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
מֵה' שְׁסוּפֵי תְבוּת הוּא הַשֵּׁם יְהו"ה בְּרוּךְ הוּא, וּבְגִין כְּפֻ זְכוּ לְפִוְרְקָנִין
שְׁהֵי רְגִיל בְּפִיָּהֶם בְּגִלוּת, בְּגִין דְּהוּוּ וּלְנִסִּין וּלְאַתְרוּן סְגִיאִין וּבְשָׂבִיל
יִדְעֵי לִיָּהּ וְלֹא אֲנָשׁוּ לִיָּהּ לְעֵלְמִין זֶה זְכוּ אַחַר כְּפֻ לְגַאֲלָהּ וּלְנִסִּים
לְפִי שְׁהֵי יוֹדְעִים אֵת שְׁמוֹ וְלֹא שְׁכַחוּ וְלִמּוּפְתִים רַבִּים.

מְאָמַר "בְּמַחֲוֹנוּ הַנְּעֻזוֹם שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה" יתפרש בו דבר מדרגת
בְּמַחֲוֹנוּ הַאֲדִיר שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ ע"ה בְּהַקְב"ה, באומרו ואתה ה' מִגֵּן בְּעַדֵי,
שֶׁאֵף עַל פִּי שְׂכַל בְּנֵי הָעוֹלָם יַעֲשׂוּ עִמּוֹ מַלְחָמָה אִינוּ יֵרָא מֵהֶם, כִּי הַשִּׁית
מִגֵּן בְּעַדוֹ לְכֵן לֹא יוּכְלוּ לְשַׁלּוֹט בּוֹ.

(מקור המאמר זוהר פרשת לך לך דף פג ע"א, ונציאורינו כרך 3 עמ' נח-נט)

רְבִי יוֹסֵי פֶתַח לְכָאָר שְׂכַחוּ וּמְעַלְתוּ אוֹף עַל גַּב דְּכָל בְּנֵי עֲלָמָא יִיתוּן
שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְאָמַר הַשֵּׁם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיךְ לוֹ לְמִגֵּן, וּמְקַדִּים
לְפָרֵשׁ מֵהּ שְׂכַתוּב וְאַתָּה ה' מְגֵן בְּעַדֵי לִי מוֹרָא מֵהֶם פִּי וְאַתָּה ה' מְגֵן בְּעַדֵי
כְּבוֹדֵי וּמְרִים רֵאשֵׁי, פְּרוּשׁ אָמַר דּוֹד, לְכֵן לֹא יוּכְלוּ לְשַׁלּוֹט בִּי [וּכְו.].

תָּא חֲזִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ מְגֵן לְצַדִּיקַיָּא דְלֵא יִשְׁלֹטוֹן
 בְּהוּ בְּנֵי נָשָׂא, וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגִין עַל אַבְרָהָם דְלֵא
 יִשְׁלֹטוֹן בֵּיהּ וּבְאַתְתֵּיהּ.

”בְּשֵׁהָאָדָם זוֹכָה לְמַלְיָצֵי יִשְׂרָאֵל מְקַטְרָגִים גַּם
 הַשֵּׁטֶן מַלְיִין עֲלָיו טוֹב”

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּשַׁעֲתָא דְבַר נֶשׂ אָזִיל בְּאַרְחֵי דְאוּרִייתָא, וְכָל
 אַרְחֵי מִתְתַקְנֵן בְּדָקָא יְאוּת, כַּמָּה סְנִיגוּרִין קְיַיְמִין עֲלֵיהּ

מתוק מדבש

תָּא חֲזִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִיהוּ לְדוּד, וְקְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲגִין
 מְגֵן לְצַדִּיקַיָּא דְלֵא יִשְׁלֹטוֹן עַל אַבְרָהָם דְלֵא יִשְׁלֹטוֹן בֵּיהּ
 בְּהוּ בְּנֵי נָשָׂא בַּא וּרְאָה הַקְדוּשׁ וּבְאַתְתֵּיהּ וְכֵן הֵגֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּרוּךְ הוּא מְגֵן לְצַדִּיקִים שְׁלֵא עַל אַבְרָהָם שְׁלֵא יִשְׁלֹטוּ הַמְצָרִים בּו
 יִשְׁלֹטוּ בְּהֵם בְּנֵי אָדָם, כַּמּוּ שְׁהִיָּה מְגֵן וּבְאַשְׁתּוּ.

מֵאָמַר ”בְּשֵׁהָאָדָם זוֹכָה לְמַלְיָצֵי יִשְׂרָאֵל מְקַטְרָגִים גַּם הַשֵּׁטֶן
 מַלְיִין עֲלָיו טוֹב” יבואר בו שרצון השי”ת הוא שהאדם יזכה להזכרת
 זכויותיו לפניו ויתברך ע”י המליצי יושר העליונים ויסתלקו המקטרגים ואז
 גם השטן ימליין עליו טוב, והיינו כשילך האדם בדרך התורה והאמת.

(מקור המאמר מהר פרשת וישלם דף קעז ע”ג, ונציאורינו כרך ג עמ’ תקסא)

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּשַׁעֲתָא דְבַר נֶשׂ אָזִיל בְּאַרְחֵי דְאוּרִייתָא בְּשַׁעֲתָא
 אָזִיל בְּאַרְחֵי דְאוּרִייתָא בְּשַׁעֲתָא דְרַכִּיּוּ מְתַקְנִים כְּרַאוי, כַּמָּה סְנִיגוּרִין
 שְׁהָאָדָם הוּלְךְ בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה, וְכָל קְיַיְמִין עֲלֵיהּ לְאַדְכְּרָא לֵיהּ לְטַב

**הַמְבוּז בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁעַל הַמִּטָּה בְּאֵמִירַת בְּיָדָךְ
אֶפְקִיד רוּחִי נִצּוֹל מִכָּל רָע**

תָּא חֲזִי עֵיטָא לְבַר נָשׁ כַּד אִיהוּ סָלִיק בְּלִילְיָא עַל עֲרִסְיָה, בְּעֵי
לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ מַלְכוּתָא דְלְעִילָא בְּלִפְא שְׁלִים, וְלֹאֲקִדְמָא
לְמַמְסַר קַמִּיהּ פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשִׁיהּ, וּמִיָּד אֲשַׁתְּזִיב מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן,
וּמִכָּל רוּחִין בִּישׁוּן, וְלֹא שְׁלִטִין עֲלֵיהּ.

מתוק מדבש

מְאָמַר "הַמְבוּז בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁעַל הַמִּטָּה בְּאֵמִירַת בְּיָדָךְ אֶפְקִיד
רוּחִי נִצּוֹל מִכָּל רָע" כּו יתחזור ענין השמירה המיוחדת על האדם
המוסר נפשו כפקדון לפני השי"ת בכל לילה מרם שינתו, ובוה ניצול
משליטת בעלי הדין.

(מקור המאמר נסקדמס הוה דף יא ע"א, ונצאורינו כרך א עמ' קמ-קמא)

תָּא חֲזִי בַּ וּרְאָה עֵיטָא לְבַר נָשׁ
כַּד אִיהוּ סָלִיק בְּלִילְיָא עַל
עֲרִסְיָה עֵצָה לְאָדָם כְּשֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוּן
בְּלִילְיָה עַל מִשְׁתּוֹ, בְּעֵי לְקַבְּלָא עֲלֵיהּ
מַלְכוּתָא דְלְעִילָא בְּלִפְא שְׁלִים
צְרִיף לְקַבֵּל עֲלֵיוֹ עַל מַלְכוּת שְׁמַיִם
בְּלַב שְׁלָם בְּקִרְיַת שְׁמַע, וְיִכְלּוֹל אֶת
עֲצָמוֹ בְּהַמְלָכוֹת דְאַצִּילוֹת, וְלֹאֲקִדְמָא
לְמַמְסַר קַמִּיהּ פְּקֻדוֹנָא דְנַפְשִׁיהּ
וְצְרִיף לְהַקְדִּים וְלַמְסוֹר לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֶת נַפְשׁוֹ בְּפִקְדוֹן בְּפִסּוּק (פְּהִלִּיס
לא ו) בְּיָדָךְ אֶפְקִיד רוּחִי, לְפִי שְׁאֵם
מִסְרָה בְּתוֹרַת פְּקֻדוֹן חֲזָב הַנְּפִקְד
לְהַחְזִיר הַפְּקֻדוֹן לְבְּעִלְיוֹ, וּמִיָּד
אֲשַׁתְּזִיב מִכָּל מַרְעִין בִּישׁוּן וּמִכָּל
רוּחִין בִּישׁוּן וְלֹא שְׁלִטִין עֲלֵיהּ
וּמִיָּד יִנְצַל מִכָּל מִינֵי חֲלָאִים רְעִים
וּמִכָּל רוּחֹת רְעוֹת שְׁלֹא יִשְׁלֹטוּ עֲלָיו,
כִּי אֵין בְּעַל הַחֹב רִשְׁאֵי לְפָרַע
מִהַפְּקֻדוֹן.

אין רשות לאדם שבגוף להסתכל במלאכים השומרים אותו, ולשמע קולם

כמה מלאכין אֶזְלִין עִמָּיה, דְּאַתְמַר בְּהוּן (מסילס 65 ב) פִּי מְלֹאכִיו יִצְוָה לָךְ, וְלִית לִיה רְשׁוּ בְּהַאי גּוּפָא לְאַסְתְּפֵלָא בְּהוּן, וְלִמְשַׁמַּע בְּקִלְיָהוּן, דְּאֵינוּן חֵיוֹן דְּאִשָּׂא מְמַלְלָן, וּמְקַדְשָׁן וּמְבָרְכָן וּמִיַּחְדָּן לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל כְּחַדָּא, כֹּל שְׂכָן לְשְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲלֵיהּ, כֹּל שְׂכָן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לְעִילָא מִן שְׂכִינְתֵיהּ, דְּבָהּ מְקַבֵּל צְלוֹתֵין דְּיִשְׂרָאֵל.

מתוק מדבש

מאמר "אין רשות לאדם שבגוף להסתכל במלאכים השומרים אותו, ולשמע קולם" יבואר בו ענין הליווי של המלאכים לאדם שבגולם הזה לשמרו ושלילת הרשות מהאדם שבגוף לראותם, ומכל שכן שנמנע מהם ההשגה בשכינה הק' שעל ידה מקבל השי"ת את תפלות ישראל.

(מקור המאמר ספר פרשת משפטים דף קנז ע"ג נ"ע"מ, ונציאוריטו כרך 1 עמ' מקפת)

כמה מלאכין אֶזְלִין עִמָּיה כמה מלאכין אֶזְלִין עִמָּיה כְּמָה מְלֹאכִים הוֹלְכִים עִם הָאָדָם, דְּאַתְמַר בְּהוּן שְׁנַאֲמַר בְּהֵם כִּי מְלֹאכִיו יִצְוָה לָךְ לְשַׁמְרָךְ בְּכָל דְּרָבִיךְ, וְלִית לִיה רְשׁוּ בְּהַאי גּוּפָא לְאַסְתְּפֵלָא בְּהוּן וְלִמְשַׁמַּע בְּקִלְיָהוּן וְאִין רְשׁוּת לְאָדָם הַתְּחַתּוֹן בְּגוּף הַזֶּה לְהַסְתַּפֵּל בְּמִלְאָכִים וְלִשְׁמוֹעַ קוֹלָם דְּאֵינוּן חֵיוֹן דְּאִשָּׂא מְמַלְלָן שְׁהֵם חַיּוֹת אִשׁ הַמְּדַבְּרוֹת, וּמְקַדְשָׁן וּמְבָרְכָן שְׁמֹו יִתְבָּרַךְ בְּקַדְשָׁהּ, וּמְקַדְשָׁן וּמְבָרְכָן וּמְבָרְכִים אוֹתוֹ בְּבְרוּךְ כְּבוֹד

ה' מְקוּמוֹ, וּמִיַּחְדָּן לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם יִשְׂרָאֵל כְּחַדָּא וּמִיַּחְדִּים אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקַרְיַאת שְׁמַע יַחַד עִם יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר כִּי כֹל שְׂכָן לְשְׂכִינְתָא דְּאִיהִי עֲלֵיהּ כֹּל שְׂכָן שְׂאֵינָם יְכוּלִים לְרַאוֹת וּלְהַשִּׁיג אֵת הַשְּׂכִינָה הַשׁוֹרָה עֲלֵיהֶם, כֹּל שְׂכָן קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאִיהוּ לְעִילָא מִן שְׂכִינְתֵיהּ כֹּל שְׂכָן אֵת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה מִן שְׂכִינְתוֹ, דְּבָהּ מְקַבֵּל צְלוֹתֵין דְּיִשְׂרָאֵל שְׁעַל יְדֵהּ מְקַבֵּל אֵת תְּפִלָּתוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

ענין הסבל בגלות מבני עשו וישמעאל

בְּיִשְׂרָאֵל, כַּד אֵינּוּן מַחְלִינְיָא אֲוֵרִייתָא, קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא יִיעוּל
 לֹון בְּגִלוּתָא דְבְנֵי עֶשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל, תַּחוּת שְׁעִבּוּדָא
 דְּלַהוֹן, דְּדִרְגִייהוּ כְּלָב וְנַחֲשׁ, וְאֲתִדְנּוּ תַמָּן, וּבַהוֹן יִתְבַרְרוּ
 וְיִתְלַבְּנוּ וְיִצְרְפוּ כְּצִרְף הַכֶּסֶף וְכִכְחוּן הַזָּהָב, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב
 (וכריה י' ט) וְיִצְרְפְתִים כְּצִרְף אֶת הַכֶּסֶף וּבְחִנְתִים כְּכַחַן אֶת הַזָּהָב,
 עַד דִּיתְקַיִים בְּהוּ (ישעיה ב' יט) אִם יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים כְּשִׁלְג

מתוק מדבש

מְאָמַר "עֲנִין הַסָּבֵל בְּגִלוּת מִבְּנֵי עֶשׂוֹ וְיִשְׁמַעֲאֵל" כּוּ מוּבָא שֶׁהַסָּבֵל
 בְּגִלוּת מִבְּנֵי עֶשׂוֹ וְיִשְׁמַעֲאֵל הוּא לְמוּבַת יִשְׂרָאֵל וְיִקְוֶה נִשְׁמוּתִיהֶם מִמוּמָא
 הַעוֹנוֹת וְחִילוּל הַתּוֹרָה, וְהֵם הֵמָּה נִסְיוֹנוֹת וּבִירוּרִים לְמַהֲרָם וּלְלַבְּנָם וְכַךְ
 יִתְדַבְּקוּ בְּקוֹנָם בִּיתֵר שְׂאֵת כְּתוּבָה וְתַפְלָה.

(מקור המאמר זוהר פרשת נשא דף קכ"ט ע"א-ע"ב נרע"מ, ונציאורינו כרך יב עמ' קט-ק"י)

בְּיִשְׂרָאֵל בְּיִשְׂרָאֵל, כַּד אֵינּוּן מַחְלִינְיָא אֲוֵרִייתָא פְּשָׁהּ מַחְלִימִים אֶת
 הַתּוֹרָה, אַז בְּעוֹן חִלוּל הַתּוֹרָה קִדְשָׁא
 בְּרִיף הוּא יִיעוּל לֹון בְּגִלוּתָא דְבְנֵי
 עֶשׂוֹ וּבְנֵי יִשְׁמַעֲאֵל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף
 הוּא יִכְנִיס אוֹתָם בְּגִלוּת בְּנֵי עֶשׂוֹ וּבְנֵי
 יִשְׁמַעֲאֵל, תַּחוּת שְׁעִבּוּדָא דְּלַהוֹן
 תַּחַת הַשְּׁעִבּוּד שְׁלֵהֶם, דְּדִרְגִייהוּ כְּלָב
 וְנַחֲשׁ שְׁמִדְרַגְתָּם כְּלָב וְנַחֲשׁ, כִּי מְדַרְגַת
 עֶשׂוֹ הִיא כְּלָב, וּמְדַרְגַת יִשְׁמַעֲאֵל הִיא
 נַחֲשׁ, וְאֲתִדְנּוּ תַמָּן וְהֵם נְדוּנִים שָׁם,
 וּבַהוֹן וּבְחוּכָם יִתְבַרְרוּ וְיִתְלַבְּנוּ
 וְיִצְרְפוּ כְּצִרְף הַכֶּסֶף וְכִכְחוּן הַזָּהָב
 כְּלֹמַר הַשְּׂמָאָה וְהַזָּהָמָא שְׂבָהֶם מִתְעַפְּלָת
 וּמִתְבַטְּלָת מֵעַט מֵעַט, עַד שְׂבָעַת הַגְּאֻלָּה
 יִצְאוּ מִהַגְּלוּת טְהוּרִים כְּכֶסֶף צָרוּף, כִּי
 הַגְּלוּת מְטַהֵרֵת וְדַאי, הִדָּא הוּא דְכִתְיִב
 זֶהוּ שְׂכָתוּב בְּנִבְאוֹהָ עַל לְעִתִּיד לְבוֹא
 וְיִצְרְפְתִים כְּצִרְף אֶת הַכֶּסֶף וּבְחִנְתִים
 כְּכַחַן אֶת הַזָּהָב שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא
 יִצְרָף וְיִטְהַר אֶת יִשְׂרָאֵל, עַד דִּיתְקַיִים
 בְּהוּ עַד שִׁיתְקַיִם בְּהֵם מַה שְּׂכָתוּב אִם
 יִהְיוּ חֲטָאִיכֶם פְּשָׁנִים כְּשִׁלְג יִלְבְּנוּ
 [וכו'] כְּגוֹנוֹא דָּא יִתְעַבִּיד לְנִסְאָה

לְבִינֵנוּ [וְכוּ']. כְּגִוּוֹנָא דָּא יִתְעַבֵּיד לְנִסְאָה לִוְן לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא.

הַשִּׁוִּי"ת יִשְׁמִיד אֶת בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל מִן הָאָרֶץ וּזְמִינִין בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל לְאַתְעָרָא קְרָבִין תְּקִיפִין בְּעִלְמָא, וְלֹאֲתַכְנֹשָׂא בְּנֵי אָדוּם עֲלֵיהוּ, וְיִתְעָרוּן קְרָבָא בְּהוּ [וְכוּ'], וְלִבְתַּר דָּא מַה כְּתִיב (אִיבּ לֵאמֹר) לְאַחֲזוּ בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְגוֹ' וְיִשְׁיָצִי לְבִנֵי

מתוק מדבש

לִוְן לְיִשְׂרָאֵל בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא כְּעִין זֶה יַעֲשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנִסּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי גְּאֻלָּה הַאֲתָרוּנָה, כְּלוּמַר כְּדִי לְבָרַר אֶת הַנְּשֻׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת מִן הַנְּשֻׁמוֹת הַטְּמֵאוֹת, יְנַסֶּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי שִׂיכְבִּיד עֲלֵיהֶם עַל הַגְּלוּת וְהַצָּרוֹת, וְהַצְּדִיקִים הַמְּאֲמִינִים בְּהוּ שֶׁכָּל הַצָּרוֹת הֵם רַק נִסְיוֹנוֹת וְהֵם לְטוֹבָה, אִלּוּ יִתְלַבְּנוּ וְיִשְׁתַּהֲרוּ מִשְׁמַאֲתָם, וְיִתְדַבְּקוּ בְּקוֹנָם בְּיַתֵּר שְׂאֵת בְּתִשְׁבִּיבָה וְתַפְלָה.

מְאָמֵר "הַשִּׁוִּי"ת יִשְׁמִיד אֶת בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל מִן הָאָרֶץ" בּוּ מְפוּרֵשׁ דְּבַר הַמְּלַחְמוֹת שִׁיעוּרוֹרוּ בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל בְּעוֹלָם קוֹדֶם גְּאוּלַּת יִשְׂרָאֵל, וְלֹאֲחַר הַמְּלַחְמוֹת הַחֻזְקוֹת שִׁיאֲסִפוּ בְּנֵי אָדוּם לְהִלָּחֵם עִמָּם, יִשְׁמִידֵם הַשִּׁוִּי"ת וְיִשְׂאֵר כַּחֵם שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּאִשֶׁר הַקְּבִ"ה יִגַּן עַל יְמִינָם לַעֲשׂוֹת בְּהוּ חֵיל.

(מקור המאמר בזה פרשת ואלה דף לב ע"א, וצנזאורינו כרך העמ' שלח-שלט)

וּזְמִינִין בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל לְאַתְעָרָא קְרָבִין תְּקִיפִין בְּעִלְמָא וְעַתִּידִים בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל לְעוֹרֵר מְלַחְמוֹת תְּזַקוּת בְּעוֹלָם, וְלֹאֲתַכְנֹשָׂא בְּנֵי אָדוּם עֲלֵיהֶם וְיִתְאֲסְפוּ בְּנֵי אָדוּם עֲלֵיהֶם לְמַלְחָמָה, וְיִתְעָרוּן קְרָבָא בְּהוּ וְיַעֲרוּרוּ וְיַעֲרְכוּ מְלַחְמוֹת עִם בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל [וְכוּ'], וְלִבְתַּר דָּא מַה כְּתִיב לְאַחַר כֵּן כְּתוּב לְאַחֲזוּ בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִנְעָרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה, דְּהִינּוּ וְיִשְׁיָצִי לְבִנֵי

יִשְׁמַעְאֵל מִיָּנָה, וַיִּתְּבַר כָּל חֵילָיו דְּלַעֲיֵלָא, וְלֹא יִשְׁתָּאֵר חֵילָא לַעֲיֵלָא עַל עֲמָא דְעֵלְמָא, אֲלֵא חֵילָא דְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדוּי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (תהלים קכ"ה) יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינְךָ, בְּגִין דְּשָׂמָא קְדִישָׁא בִּימִינָא, וְאוֹרִייתָא בִּימִינָא, וְעַל דָּא בִּימִינָא תְּלִיא כְּלָא, וְתַנְיִנְן דְּבַעֲי לְזַקְפָּא יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּה דְּכְּתִיב (דברים לג ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דֵּת לְמוֹ.

וּבְזִמְנָא דְאַתִּי (תהלים ס י) הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי, וּבְהָהוּא זְמַנָּא כְּתִיב (פסחים ג ט) כִּי אַז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה

מתוק מדבש

וְעַל כֵּן הַכֵּל תְּלוּי בְּיָמִין, וְתַנְיִנְן דְּבַעֲי לְזַקְפָּא יְמִינָא עַל שְׂמָאלָא וְלְמַדְנֵו שְׂצָרִיף לְזַקּוֹף אֵת יַד יָמִין עַל יַד שְׂמָאל, כְּמָה דְּאוּקְמוּה כְּמוֹ שְׂפָרְשׁוּ הַטַּעַם מִפְּנֵי כְבוֹד ה' הַשׁוֹרֶה עַל הַיָּמִין, וְרָאָה שְׁהַתּוֹרָה הִיא בְּיָמִין דְּכְּתִיב מִימִינוֹ אֵשׁ דֵּת לְמוֹ פְּרוּשׁ שְׁהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִימִינוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וּבְזִמְנָא דְאַתִּי וְלַעֲתִיד לְבָא יִתְקַיֵּם מָה שְׂכָתוּב הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי פְּרוּשׁ שְׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשִׁיעַ אֵת יְמִינוֹ כְּכִיכּוֹל שְׁהַחַיִּיבָה אַחֲוֹר בְּעַת הַחֲרָבָן כְּמוֹ שְׂכָתוּב (איכה ג א) הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוֹ, וּבְהָהוּא זְמַנָּא כְּתִיב וְעַל אוֹתוֹ הַזְּמַן פְּתוּב כִּי אַז אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שִׂדְּבִירוֹ שְׂפָה בְרוּרָה בְּלִשׁוֹן

יִשְׁמַעְאֵל מִיָּנָה וַיִּשְׁמִיד אֵת בְּנֵי יִשְׁמַעְאֵל מִמֶּנָּה, וַיִּתְּבַר כָּל חֵילָיו דְּלַעֲיֵלָא וַיִּשְׁבֵּר כָּל כַּחוֹת שֶׁל שְׂרֵי הָאֱמוּנוֹת שֶׁל מַעְלָה, וְלֹא יִשְׁתָּאֵר חֵילָא לַעֲיֵלָא עַל עֲמָא דְעֵלְמָא וְלֹא יִשְׂאֵר כַּח לְשׁוּם שֶׁר שֶׁל מַעְלָה עַל אֵיזָה עִם שְׂבַעֲוֹלָם, אֲלֵא חֵילָא דְיִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדוּי אֲלֵא כְּתוּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְבָדָם שֶׁהוּא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָדָא הוּא דְּכְּתִיב יְהוָה צִלְּךָ עַל יַד יְמִינְךָ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִגֵּן עַל יְמִינָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת כְּהַ חֵיל, וְטַעַם הַדְּבָר בְּגִין דְּשָׂמָא קְדִישָׁא בִּימִינָא לְפִי שְׂשֵׁם הַקְּדוּשׁ הוּא בְּיָמִין שֶׁהוּא סוּד הַשְּׂכִינָה אֲשֶׁר תְּקוּנָה בְּחֶסֶד שְׂבִימִין, וְאוֹרִייתָא בִּימִינָא וְהַתּוֹרָה שֶׁהוּא סוּד קְדִישָׁא בְּרִיף הוּא גַם כֵּן בְּנִינְו בְּחֶסֶד שְׂבִימִין, וְעַל דָּא בִּימִינָא תְּלִיא כְּלָא

לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד, וכתיב (זכריה יד ט) ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ושמו אחד.

בטחון ישראל בגלות

וישראל דהיה לון קבלה מינה, לא בעו מקודשא בריה הוא משכונא אחרא (דף יב ע"א) דיפדון לון בגינה מן גלותא, אלא זאת, הדיא הוא דכתיב (עס כו מד) ואף גם זאת בהיותם בארץ

מתוק מדבש

הקדש, ואחדות הלשון תהיה סבה שיתאחדו באמינה לקרא כלם בשם יהו"ה לעבדו שכם אחד ובדעה אחת, וכתיב והיה ה' למלך על כל הארץ כי כל האמות יקבלוהו לאלוה ויאמינו בו, ביום ההוא יהיה יהו"ה אחד ולא יעבדו עוד לעבודה זרה אף בשתוף, ושמו אחד כי לא יזכר עוד שם אלוה אחר כי אם שמו של הקדוש ברוך הוא לבדו.

מאמר "בטחון ישראל בגלות" מבואר בו שישראל היו בטוחים שבזכות השכינה שעמהם בגלות ושומרת עליהם, יפרו אותם גם כן ביחד עם השכינה.

(מקור המאמר בהקדמת מיקוני זכר דף יא ע"ב - יב ע"א, ונמצאויכו כרך א עמ' קפא-קפג)

וישראל דהיה לון קבלה מינה וישראל שיהיה להם קבלה ממנה [מהשכינה], ורצונו לומר שהיה להם יראת ה' ממנה שהיא סוד מפתחות החיצוניים, לא בעו מקודשא בריה הוא משכונא אחרא לא בקשו מהקדוש ברוך הוא משכונא אחר, (דף יב ע"א) דיפרוק לון בגינה מן גלותא שיהיו בטוחים שהקדוש ברוך הוא יגאל אותם בשביל המשכון מן הגלות אלא זאת אלא את השכינה שהיא תהיה עמנו בגלות לשמר אותנו, הדיא הוא דכתיב זהו שכתוב ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם

אִיבִיהֶם וְגו'. וְנִבְיָא אָמַר בְּגִינָה פִד חֲזָא בְּנִבּוּאָתָא דְחֻקָּא
דְיִשְׂרָאֵל תְּקִיפָא, אָמַר (איכה ג כה) זֹאת אָשִׁיב אֶל לְבִי וְגו'.

מתוק מדבש

דְחֻקָּא דְיִשְׂרָאֵל תְּקִיפָא כְּשֶׂרָאָה
בְּנִבּוּאָה אֵת תְּקִיפָא דְחֻקֵּי הַגְּלוּת לְיִשְׂרָאֵל,
אָמַר "זֹאת" אָשִׁיב אֶל לְבִי שֶׁהִשְׁכִּינָה
הִיא עִם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, "עַל כֵּן אוֹחִיל",
וְאֲנִי בּוֹטֵחַ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְדֶּה
אֹתָם מִהַגְּלוּת בְּשִׁבִיל צַעַר הַשְׁכִּינָה..

מֵאָמַר "הַהֲדַלְקָה בְּשֶׁמֶן זֵית הַצִּיִּלְהָ אֵת שְׂאֵרֵי יְהוּדָה" בּו יבואר
מַעֲלַת הַדְּלִקַת הַמְּנוּרָה בְּשֶׁמֶן זֵית כַּמְקֻדָּשׁ שֶׁהַמְּשִׁיבָה הַצִּלָּה לְיִשְׂרָאֵל, וְכֵן
נִעֲשֶׂה הַנֶּסֶם שֶׁבַּכֶּךָ הַשֶּׁמֶן שֶׁעַל זֶה קִבְּעוּ חַכְמֵינוּ וְז"ל אֵת הַהוֹדָאָה בִּימֵי הַחֲנוּכָה.

(מקור המאמר צהר מדש פרשת נח דף כט ע"ב - ל ע"א, וצנזאוריט כרך א עמ' מסה)

וְהִנֵּה עָלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה בָּא
לְרַמֵּז עַל שֶׁמֶן זֵית, כִּי לֹאֲלִי
שֶׁהַעִיר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רִוַח
הַפְּתָנִים דִּהְיִינוּ אֵת מִתְתַּהֲוֶהוּ כֵּן יוֹחֲנָן
כִּהְנֵן גְּדוֹל וּבְנִי, שֶׁהָיָה מְדַלִּיקִין גְּרוֹת
בְּשֶׁמֶן זֵית וְלֵאחֲרַי שֶׁטְּמָאוּ הַיְּוֹנִים אֵת
הַשְּׂמָנִים, וְנִעֲשָׂה אִזּוּ הַנֶּסֶם הַנִּכְנָח (פְּמִנְאָר
בְּמִסְכַּת טָמֵט דף כה סוף עמוד ג), אִזִּי אֲבָדָה
(דף ל עמוד א) פְּלִיטַת יְהוּדָה מִן

הָעוֹלָם, וּבְכָל פַּעַם וּפַעַם שָׁבָה
כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה וְנִתְקַבְּלָה
וְחִזְרָה לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס,
חוּץ מִן גְּלוּתָא רְבִיעָאָה, דְּעֵדִינִין
לֹא שָׁבָה חוּץ מִגְּלוּת הַרְבִּיעִית הַזֶּה
שֶׁעֵדִינִין כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל לֹא חִזְרָה בְּתִשׁוּבָה,
וְהַכֹּל תְּלוּי בְּתִשׁוּבָה וְכָל הַגְּאֻלָּה
תְּלוּיָהּ בְּתִשׁוּבַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (פְּמִנְאָר בְּמִסְכַּת
סְנֵהֲרִין דף טז סוף עמוד ג).

יבטל כל הגזרות אדונינו בר יוחאי

שמירה עליונה!

זהר הקדוש
מתוק מדבש

הפירוש הנפלא
שבזכותה עשרות אלפים כבר מתענגים ומתעלים
בלימוד והבנת הזוהר הקדוש

חזרתו מנו לנו היא מאירת עינינו

הסגולה הוותיקה ביותר לשמירה וברכה בבית!

חייג עכשיו למוקד המכירות:

1800-350-330

